

J.M.RÁJ

ČÍSLO 6 2008
ISSN 1801-0059

Z ráje do ráje

HLEDÁNÍ
NESMRTELNÉ
DUŠE

CO PŘIJDE PO SMRTI?

ANATOMIE DUŠE

ŘECKÁ MYTOLOGIE

CO ŘÍKÁ BIBLE O SMRTI?

Co přijde po smrti?

Ve filmu *Pán prstenů – 3 díl (Návrat krále)* zaútočí se svým vojskem zlá síla na poslední lidskou pevnost Minas Tirith v království Gondor. Když už se zdá, že město padne zlé moci za oběť, řekne skřítek Pippin k dobrému čaroději Gandalfovi: „Nikdy jsem si nepředstavoval, že by to takhle skončilo.“ „Skončilo?“ odpověděl Gandalf. „Ne, tady cesta nekončí. Smrt je jenom další cesta, kterou každý musíme jít. Šedá dešťová opona tohoto světa se stáhne, změní se na stříbrný opar, a pak to uvidíš.“ „Co, Gandalfe? Co uvidím?“ ptá se Pippin. Gandalf odpovídá: „Bílé pláže, a za tím...vzdálenou, zelenou zem a rychle vycházející slunce.“ Pippinův obličej

se vyjasní: „Tak pak to není strašné?“ Gandalf kývá hlavou: „Ne,...ne, není.“ Samozřejmě, že je Pán prstenů jenom epická alegorie o boji mezi zlem a dobrem. Ale producenti mluví na tomto místě o smrti tak, jak by si každý náboženský a ateistický člověk přál. Není smrt nic jiného než jenom nějaký přechod do dalšího, lepšího života? V realitě si všechna náboženství na této planetě udělala svoji vlastní verzi o Gandalfově „dešťové oponě“, která se promění ve „stříbrný opar“. Smrt chápou jako velká brána do dalšího života. Nedávno se dostala na veřejnost moderní verze o posmrtném životě. Když teroristé letěli s uneseným letadlem na

World Trade Center v New York City, věřili ve svoji vlastní verzi Gandalfovy „bílé pláže a vzdálené země s rychle vycházejícím sluncem.“ Mnoho sebevrahů je následuje dodnes.

V březnu 1997 se zabilo 39 členů sekty jménem „Heaven’s Gate“. Chtěli svoji duši osvobodit od těla, aby mohli nastoupit do kosmické lodi, o níž se domnívali, že je za Haleovou kometou.

Svět se znovu a znovu diví případům sebevražd z náboženského důvodu. Gandalfa za to nemůžeme obviňovat. Je jenom alegorická představa. Náš svět je ale plný fantazie - zejména ve filmu a televizi, ale i ve světě drog, takže rozdíl mezi realitou a světem

snů není pro mnoho lidí už zcela jasný. Katolíci a protestante zastávají rovněž verzi gandalfovské teologie o životě a smrti. Této teologie se týká toto zvláštní vydání. Většina křesťanů věří, že každý člověk má tělo, ve kterém žije nesmrtelná duše. Při smrti údajně opustí duše nebo duch tělo, aby žily vědomý život buď v nebi nebo v pekle.

Na čem zakládají miliony věřících svoji víru? Je nesmrtelná duše jenom spekulace? Anebo o tom existuje spolehlivé nebeské zjevení?

Jako zainteresovaní čtenáři si můžete být jisti, že na otázku o smrti a posmrtném životě nebudeme odpovídat výpověďmi dobrého čaroděje. ■

Z ráje do ráje

Nezávislý časopis »Z ráje do ráje« sleduje čistě misijní účel. Vychází šestkrát za rok.

Cena jednotlivého výtisku je

30 Kč plus poštovné. Redakce a případní spolupracovníci pracují bez nároku na odměnu. Rádi bychom zasílali časopis na sběrné adresy, snížíme tím náklady na poštovné a uspoříme spoustu práce.

Máte-li zájem, můžete si časopis objednat a předplatit na celý rok na adrese redakce.

Pokud se vám časopis líbí, nabídněte ho sousedům, známým a spolupracovníkům.

Mnozí z nich jistě o radostné zvěsti ještě neslyšeli.

Redakce:

Jaroslav Juřica

Ivo Kapec

Ivana Trunečková

Adresa redakce:

Vydavatelství a nakladatelství
Juřica Marcela - Ráj

Lubenská 630

739 11 Frýdlant n/Ostr.

E-mail: jaromar66@online.de

Tel.: 0049 8031-9412291

Fax: 0049 8031-206 83 98

IČ: 732 32 785

Reg. značka Ministerstva kultury

MK ČR E 15637

ISSN 1801-0059

Bankovní spojení:

Komerční banka Frýdlant n.O.

Číslo účtu: 86-5795310207/0100

Var. Symbol: 2005; Konst.

Symbol: 308

IBAN:

601000000865795310207

BIC: KOMBCZPP

Layout: video-musik.de

- 2 Co přijde po smrti?
- 5 Anatomie duše
- 6 Základní otázka
Pátrání po duši v Bibli
- 8 Reformátor Jan Kalvín: Duše dále žije
Protestanté dnes: Životu nelze uniknout
Mormoni: Duše se zde nacházela již dříve
- 9 Člověk
- 10 Cizí oheň
- 11 Řecká mytologie
- 12 Lidské tělo - mistrovské dílo
- 13 Ze stanu k domu
- 14 Platón a církevní otcové
- 15 Církevní učitel Augustinus
- 16 Co říká Bible o smrti?
- 17 O bohatém muži a chudém Lazarovi
- 18 Smrt s cukrovou polevou
- 20 Strom života
- 22 Ještě dnes v ráji?
- 24 Uvědomělý papež
Jedna z církví mění své myšlení
- 25 Smrtná duše
- 26 Rostoucí menšina
- 27 Vzkříšení Lazara
- 32 Reklama

Anatomie duše

Pět vlastností duše, které určují víru v sekulárních a náboženských kruzích:

1. Duše není hmotná.
2. Duše koexistuje s tělem až do jeho smrti.
3. Při smrti opouští duše tělo a dostane se na určené místo, kde nebude ani odměněna, ani potrestána.
4. Duše nemůže být zničena, je nesmrtelná.
5. Po smrti těla je duše místem vědomí a rozumu.

Mimoto se věří, že duše cestuje ihned po smrti do nebe, ale i nadále vnímá, co se děje s těmi, které zde zanechala.

Hlavní učení katolické teologie:

»Učení, že lidská duše je po smrti člověka a i po zániku života nesmrtelná a nadále existuje, je kamenem úrazu křesťanské filozofie a teologie.« (*New Catholic Encyclopedia (1967), Knížka 7, strana 464*)

Katolická víra skutečně stojí na učení o nesmrtelné duši. Vědomý život po smrti, volání svatých, očistec, služba prostřednictvím panny Marie a věčná pekelná muka se zakládají na víře, že nesmrtelná duše se po smrti těla nachází v aktivním a vědomém stavu.

Příklady z katolické víry o nesmrtelnosti

V roce 1981 se jeden atentáčník pokusil zastřelit papeže. Když si papežovo auto pomalu razilo cestu mezi 75 000 lidmi, byla papežova pozornost odvrácena k jedné malé holčičce s obrazem panny Marie. Papež se pochvalně sklonil k děvčátku. Právě v tomto okamžiku padla střela, která ale minula jeho hlavu. »Papež Jan Pavel II. se každý den modlí k panně Marii, protože je jí vděčný za záchranu svého života.« (*Time, prosinec 1996, strana 48*)

Po letech, jenom pár minut po smrti papeže Jana Pavla II., 2. dubna 2005 oznamoval vážný reportér ve Vatikánu tlumeným hlasem: »Přesně v této chvíli bude papež představen svému Tvůrci.«

Zjevení Marie

Tvrdí se, že panna Maria se minulý rok ukázala osobně na různých místech. Předala prostým osobám poselství a pokyny pro věřící. Každoročně putují miliony lidí jak do Guadalupe v Mexiku, Lourd ve Francii, Fátimy v Portugalsku a Medžugorje v Bosně-Hercegovině. Všichni tito lidé věří na okamžitý život po smrti, který je možno žít díky nesmrtelné duši. ■

ZÁKLADNÍ OTÁZKA

Pokud pátráme po nesmrtelné duši, je fér klást si otázky: Existuje vůbec? Je opravdu skutečná?

Odkud vůbec přichází toto učení? Pochází z Bible?

»Myšlenka, že duše po smrti nadále žije, se nedá tak snadno z Písma vyčíst.« (*New Catholic Encyclopedia* (1967), kapitola 7, str.467)

»Učení o nesmrtelnosti duše bylo spíše domněnkou anebo samozřejmostí,

než aby bylo přímo zjeveno v Bibli.« (John Tillotson (1630-1694), arcibiskup z Canterbury, Works, (1817), kapitola 1, str. 749)

»Víra v živou duši po rozkladu těla je spíše filozofická či teologická spekulace než víra. O tom se nikde výslovně v Bibli nepíše.« (*Jewish Encyclopedia* (1904), kapitla 6, str.564)

Co pro naše hledání nesmrtelné duše znamená, že ji v Bibli nemůžeme najít?

PÁTRANÍ PO DUŠI V BIBLI

VBožím slově se nikde nevyskytují pojmy jako jsou nesmrtelná duše nebo nesmrtelnost duše. Slova nesmrtelná a nesmrtelnost se v celku vyskytují jen šestkrát, ale nikde se nevztahují na duši. Jak je zde slovo duše vysvětleno?

Duše ve starém zákoně

Slovo pro duši ve starém zákoně zní נֶפֶשׁ (nefesh) a znamená »dýchající«. Vztahuje se na zvířata i lidi.

„I učinil Hospodin Bůh člověka z prachu země, a vdechl v chřípě jeho dchnutí života, i byl člověk v duši živou.“ (1M 2,7) Člověk tedy nemá duši, ale on je duše.

Hodně moderních překladů překládá slovo duše jako »živá bytost«.

Duše nemá souvislost s existencí mimo tělo a ani se nebere jako nesmrtelná.

Duše v novém zákoně

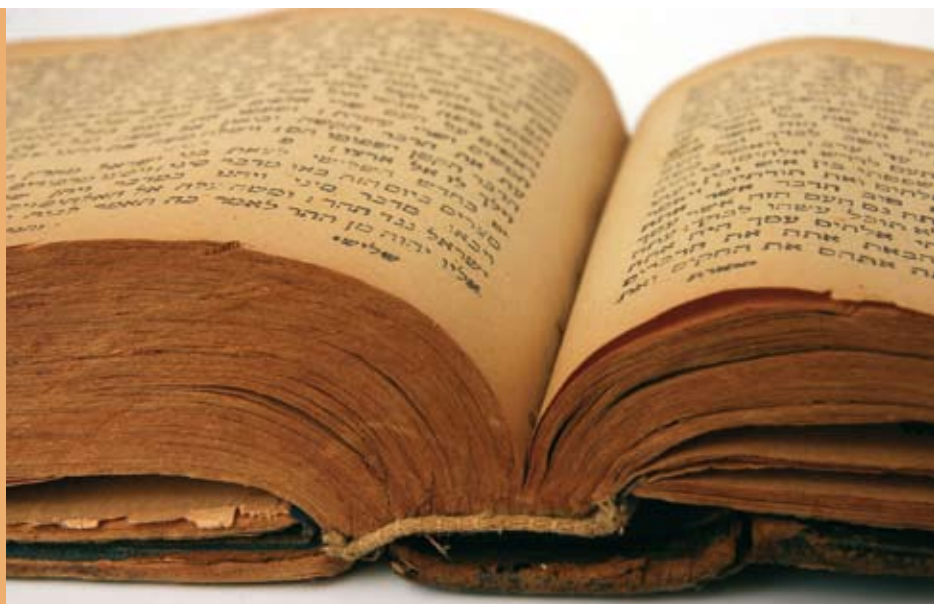
Řecké slovo pro duši zní ψυχή (psyche). Jeho základní význam je »tělesný život«. V anglickém překladu King James bylo toto slovo 74krát překládáno jako *soul* (duše) a 46krát jako *life* (život).

Biblická duše je smrtelná

(srovnání se stranou 25)

„Vždyť co prospěje člověku, kdyby získal celý svět, ale uškodil své duši? A co dá člověk na oplátku za svou duši?“ (Mt.16,26) Často se to překládá »ale svůj život ztratí«.

Dr. Siegfried Horn, expert na biblickou řeč a doktor archeologie píše: „Slova přeložená jako »duše« nemají ani při nejmenším nic společného s vědomou existencí, která by po smrti těla dále žila anebo byla nesmrtelná.“ (*Bible Dictionary*, Soule, Review and Herald Publishing association (1960), str. 1037)

Ježíš z Nazaretu: Naděje na věčný život

Pro věčný život se v řečtině používá slovo ζωη (zoe), například ve známém verši: „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo věří v něho, nezahynul, ale měl věčný život.“ (J3,16)

„Amen, amen, říkám vám: Kdo slyší mé slovo a věří Tomu, který mě poslal, má věčný život (zoe) a

nepřijde na soud, ale již přešel ze smrti do života. (zoe)“ (J5,24)

Ježíš zaslubuje kvalitní život nyní a ve svém důsledku navždy.

„a vyjdou - ti, kdo konali dobro, budou vzkříšeni k životu (zoe), ale ti, kdo konali zlo, budou vzkříšeni k soudu.“ (verš 29)

Pavel: Nesmrtelnost pro tělo

Apoštol Pavel zaznamenává následující průběh: „Neboť tak jako v Adamovi všichni umírají, tak také v Kristu budou všichni obživeni. Každý však ve svém pořadí: jako prvotina Kristus, *při jeho příchodu* pak ti, kteří jsou Kristovi.“ (1K15,22.23 zvýraznění přidáno)

Je to tělo, které v biblickém myšlení obdrží nesmrtelnost. To vše se stane při příchodu Ježíše na konci doby. ■

public domain

Reformátor Jan Kalvín: Duše dále žije

Protestanté se v 16. století oddělili od katolické církve. Víru v nesmrtelnou duši si však ponechali jako dědictví z Říma.

»Duch nebo duše člověka je substance, která se od těla dělí...duše i po smrti žije nadále a je vybavena smyslovým vnímáním a rozumem.« (Tracts and Treatises in Defense of the Reformed Faith, Bd. 3, S. 427)

Protestanté dnes: Životu nelze uniknout

Bill Brigit, který umřel v roce 2003, je zakladatelem Campusu pro Krista. Jeho poslední kniha má název: *The Journey Home*. V celostránkové reklamě na svou knížku v časopise *Christianity Today* z ledna 2004 říká: »Chci

překročit práh smrti co nejvíce přirozeně i nadpřirozeně, své tělo nechat zemřít přirozeným způsobem a svoji duši nechat vstoupit nadpřirozeným způsobem.«

Nejoblíbenější americký evangelista Billy Graham kázal na jednom fotbalovém stadiónu: „Nic jí nemůže zabránit žít...nikdo nemůže utéci životu.“ - „Moment,“ říkáte si, „vždyť může spáchat sebevraždu.“ Ale tímto způsobem se neoddělí od života. Vaše duše, její duch, je věčný. Žije dále. Takže ani sebevraždou tomu nemůžete uniknout. (*The hour of Decision*, posláno 22.srpna 2004)

Billy Graham

public domain

Mormoni: Duše se zde nacházela již dříve

Mormoni mají dokonce ještě jiný názor než katolíci a protestanté:

»Lidská duše je věčná a nemůže zemřít v tom smyslu, že přestane existovat. Duše se nedá zničit...žije před tímto smrtelným životem a díky usmiření Ježíše Krista bude žít i nadále, potom co tento smrtelný život skončil.« (Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation* (1954), sv. 2, str. 218,274) ■

ČLOVĚK

Bible nezná rozdělení na duši a tělo. Jak potom popisuje přirozenost člověka? „Jakož se slitovává otec nad dítkami, tak se slitovává Hospodin nad těmi, kteříž se ho bojí. Onť zajisté zná spleení naše, v paměti má, že prach jsme.“ (Ž 103,13.14)

„I učinil Hospodin Bůh člověka z prachu země, a vdechl v chřípě jeho dchnutí života, i byl člověk v duši živou.“ (1M 2,7)

Profesor Michael Lodahl z Point Loma Nazarete University popisuje hebrejskou představu o přirozenosti člověka jako „psycho-fyzickou jednotu, jedno tělo, které je oživeno skrze ΠΓ, (dchnutí) neboli dech Boží“ (*The Story of God*, Kansas City (1994), S. 221)

Jednota s různými funkcemi

„A on odpověděl, řekl: Milovati budeš Pána Boha svého ze všeho srdce svého, a ze vsí duše své, a ze vsí síly své, i ze vsí mysli své, a bližního svého jako sebe samého.“ (L 10,27)

„Sám pak Bůh pokoje posvětiť vás ve všem, a celý váš duch i duše (psychiku) i tělo bez úhony ku příští Pána našeho Jezukrista zachováno budiž.“ (1Te 5,23) Komplexní pohled na člověka se dá prostřednictvím zážitku z narkózy znázornit asi takto: Krátce po injekci se ztrácí vědomí. Člověk nesní, necítí žádné bolesti. V období narkózy je každá funkce vědomí vysazena. Jakmile se člověk opět probudí a všechny mentální funkce se opět vrátí, domnívá se, že proběhl jen okamžik.

Bible vidí člověka jako komplexní bytost s mnohotvárnými systémy (city, vůlí, rozumem, svědomím, tělem). Při smrti se všechny tyto funkce vypnou. Teprve skrze nové tělo je může člověk znovu použít. *„Moderní způsob myšlení vidí přirozenost člověka v jednotě... Jeho duše, jeho Já či osobnost je pouze jedna z funkcí mozku. Když mozek umře, umře člověk a nezůstává nic, co by mohlo žít dál.“ (Steven H. Travis, I Believe in the Second Coming of Jesus, Grand Rapids, Michigan (1982), S. 198) ■*

Cizí oheň

Protože představu o nesmrtelné duši, která po tělesné smrti žije dál, v Bibli nenajdeme, nabízí se dvě otázky:

1. Kde je původ rozdělení těla a duše?
2. Jak došlo k tomu, že křesťanství převzalo tento pohled?

Svět, ve kterém první křesťané hlásali evangelium o zmrtvýchvstání, byl ovlivněn dualistickým pohledem Sokrata, Platóna a Aristotela. Řekové díky filosofickým úvahám přišli na názor, že se člověk dělí na tělo a duši. (International Standard Bible Encyclopedia, Grand Rapids, Michigan (1960), Bd. 2, S. 812)

„Řecké učení o duši proniklo skutečně do křesťanské teologie díky učení Platóna. Clemens z Alexandrie, Origenes a Augustinus se učili v Platónově škole. Katolické učení se opírá o duševní vlastnictví, které se přes Platóna, Sokrata, Pythagora a Orphiky vrací zpět.“ (Encyclopedia of Religion and Ethics, »Soul« (1928), Bd. 11, S. 742)

Orphici byli přívrženci starořeckého tajného kultu.

„Platón usuzoval, že jen věci, které se skládají z jednotlivých částí, se mohou rozpadnout. Ale duše má jednoduchou, podstatu a díky tomu se nemůže rozložit. (George Stuart Hendry, *The Westminster Confession for Today*, Richmond, Virginia 1960, S. 244)

„Platónovo učení o nesmrtelnosti je pro dějiny duchovního vývoje v západních zemích zvláště příznačné. Hluboce proniklo do myšlení západních zemí, protože bylo – i když s určitými odlišnostmi asimilováno do církevního učení. V roce 1512 (1513) se na Lateránském koncilu dokonce povýšilo na dogma.“ (Emil Brunner, *Eternal Hope*, Philadelphia 1954, S. 100)

„Toto myšlení je Bibli zcela cizí. Křesťanské vyznání víry je v souladu s Písmem a odmítá řecký pohled. Tedy ne „Věřím v nesmrtelnost duše“, ale „Věřím ve zmrtvýchvstání těla.“ (T. A. Kantonen, *The Christian Hope*, Philadelphia 1954, S. 28) ■

© eyelab - photocase.com

Řecká mytologie

Alexander Veliký (356-323 př.

Kr.) byl inteligentní, charismatický vojevůdce. Rychlostí větru ovládl velkou část tehdejšího světa. Jako Aristotelův (384-322 př. Kr.) žák byl ovlivněn myšlenkami řeckého filosofa Pythagorase (580-500 př. Kr.), Sokrata (469-399 př. Kr.) a Platóna (427-347 př. Kr.). Založil mnoho univerzit a kolem 70 měst. Mnohé z nich nesou jeho jméno. Tvrdí se, že svět helenizoval, že ho ovlivnil řeckou kulturou. K tomu také patřila architektura, jazyk, demokratické principy, právo, klasická literatura, filozofie ale i náboženská představa rozdělení lidského charakteru. (přirozenosti)

Mytologie vzniku lidí

Řecká mytologie říká, že v nebi vládl Zeus se synem Dionýsem. Stvoření obrové záviděli bohům jejich nesmrtelnost. Proto když byl Zeus na cestách, snědli Dionýsa. Tak se smísilo smrtelné s nesmrtelným. Zeus byl tak rozlobený, že obry najednou zničil bleskem. Z jejich popela vznikl člověk se smrtelným tělem a nesmrtelnou duší, která se nakonec oddělí od těla,

aby se mohla vrátit zpět do nebeské krajiny.

Sokrates versus Ježíš

Když Sokrates pil kalich jedu, Arito se ho zeptal: „Jak tě máme pohřbit?“ „Jak chcete“ odpověděl. „V případě že mě chytnete a já se vám neztratím mezi prsty.“

Pro Sokrata bylo tělo vězením; pro Ježíše bylo tělo mistrovským dílem Stvořitele.

Pro Sokrata bylo tělo přechodnou zátěží; pro Ježíše bylo tělo určeno k zmrtvýchvstání a k nesmrtelnosti.

Pro Sokrata byla smrt bránou do nebes a k osvobození duše; pro Ježíše byla smrt hrozný nepřítel, který musí být zničen.

Sokrates šel proti smrti s očekáváním; Ježíš se strachem – smrt byla ztrátou.

Pro Sokrata byla smrt cestou k pravému životu; pro Ježíše byla smrt ponižujícím vzdáním se své nekořečné podstaty. Svůj život obětoval k vykoupení smrtelných lidí.

Pro Sokrata byla smrt přítelem; pro Ježíše nepřítelem.

Pro Sokrata bylo zmrtvýchvstání zbytečné; pro Ježíše bylo zmrtvýchvstání velkým cílem. ■

Lidské tělo mistrovské dílo

© Richard Schramm - Fotolia.com

Zatímco řecká filozofie vychází z nesmrtelné duše, Bible pokládá lidské tělo za komplexní osobnost. V Bibli se člověk nikde nevykytuje bez fyzického těla. Člověk je živý, jenom pokud je jeho tělo živé. Jinak je osoba mrtvá a proto je zapotřebí zmrtvýchvstání.

Když Ježíš vzkřísil Lazara, tak jeho tělo opět ožilo. To přesně odpovídá stvoření Adama šestého dne. Nikde není v Bibli zmrtvýchvstání představeno jako spojení těla a duše.

Lidský rozum podle Bible

Lidský život začíná početím - to je nepopíratelné. Že lidskému embryu nebo novorozenci byla dána duše, nemůže být dokázáno biblicky, filozoficky ani vědecky.

- 1) 1M 1,27.31: Člověk byl stvořen k obrazu Stvořitele. Jako »fyzikálně-psychologická« bytost dostává hodnocení »velmi dobré.«
- 2) 1K 6,19.20: Člověk má Boha svým tělem ctít.
- 3) 1K 3,16.17: Tělo je chrám (bydliště) Ducha svatého.
- 4) Ř 8,11: Duch svatý, který vzkřísil Ježíše z mrtvých, má žít v těle, aby člověk mohl žít bohudobě život.
- 5) 1P 2,24: Ježíš nesl hříchy tohoto světa svým tělem na kříž.
- 6) J 20,27.28: Ježíšovo zmrtvýchvstání bylo tělesné - toto tělo bude mít navěky.
- 7) 1K 15,52.53: Spravedliví budou vzkříseni tělesně a obdrží nesmrtelnost.
- 8) Každý člověk, který bude přijat do nebe za živa, zažije tělesné nanebevzetí: Enoch (1M 5,24); Eliáš a Mojžíš (Mk 9,2-8); Ježíš (Sk 1,11) a potom vstanou ve svých proměněných tělech spasení všech dob. (1Te 4,16.17) ■

ze stanu k domu

© svefoc - photocase.com

© Simon Ebel - Fotolia.com

Křesťané, kteří věří v nesmrtelnou duši, rádi citují apoštola Pavla: „Máme tedy smělou důvěru a líbí se nám raději být vzdálenými od tohoto těla a být doma u Pána.“ (2K 5,8) Hovoří tento verš o tom, jak se duše osvobozuje od těla? Ne, když necháme Bibli, aby se mohla sama vysvětlit.

Pavel na jiném místě jasně říká: „Vždyť až zazní zvolání, hlas archanděla a Boží polnice, sestoupí sám Pán z nebe a mrtví v Kristu vstanou jako první. Potom my, kdo zůstaneme živí, budeme spolu s nimi v oblacích uchvázeni do vzduchu vstříc Pánu; a tak budeme navždycky s Pánem.“ (1Te 4,16.17)

Jak se tato výpověď hodí ke 2K 5,8? Zdánlivý protiklad se vyřeší, když čteme dál, co před tím Pavel napsal Korintánům. „A tak je to také se zmrtvýchvstáním. Rozsívá se v pomíjivosti, křísí se v nepomíjivosti. Rozsívá se tělo tělesné, křísí se tělo duchovní. Je tělesné tělo, je i tělo duchovní.“ (1K 15,42.44)

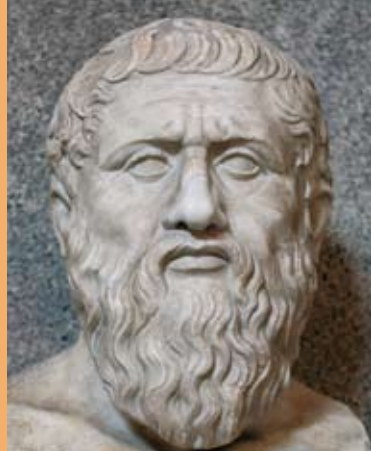
Pavel, který vyráběl a opravoval stany, pokračuje v druhém dopise Korintským: „Víme přece, že kdyby byl náš pozemský dům (tělo) tohoto přebývání zbořen (umře), máme od Boha věčné stavení (vzkříšené tělo) v nebesích, dům nedělaný rukama... My, kdo jsme v tomto stanu (tělo), totiž vzdycháme tíhou, protože nechceme být svlečení (umřít), ale oblečení, aby to, co je smrtelné, bylo pohlceno životem.“ (2K 5,1.4)

Ted' je již 8. verš jasný: Pavel touží po nebi. Touží po vzkříšeném těle, které mu bylo zaslíbeno. Do té doby čeká, jako všichni svatí „spící“ v hrobě. Ne nadarmo nazývá smrt spánkem (viz nahoře zesnulí) jako mnoho jiných biblických postav: Job (Jb 14,12), David (Ž 13,3), Daniel (Da 12,2); Matouš (Mt 27,52), Lukáš (Sk 7,60) a Ježíš (J 11,11).

Pozn. Uvedené verše jsou z NBK a BK ■

Platón a církevní otcové

Teperve v polovině druhého století se museli církevní otcové vypořádat s učením Platóna. Jeden z nich, mučedník Justin (100-165 p. Kr.), varoval své souvěrce: „Pokud budete souhlasit s těmito údajnými křesťany... (učení o zmrtvýchvstání), kteří se opovažují rouhat Bohu Abraháma, Izáka a Jáкова tím, že říkají že není žádné zmrtvýchvstání, a jejich duše přijdou po smrti do nebe, tak si nemyslete, že to jsou křesťané.“ (*Dialogue with Trypho*, Kap. 80; v *Ante-Nicene-Fathers*, Sv. 1, Str. 239)

Ne jenom mučedník Justin věřil v podmíněnou a budoucí nesmrtnost až po zmrtvýchvstání, ale i Polykarp ze Smyrny, Ignatius z Antiochie, Barnabas z Alexandrie, Hermas z Říma, Tatian Asyřan, Theophilus z Antiochie, Melito ze Sard, Polykrates z Efezu, Ireneus z Lyonu a mnoho dalších.

Athenagoras z Atény (127-190) byl první autor křesťanské církve, který se veřejně přiznal k nesmrtnosti duše. Než se stal křesťanem, tak studoval řecké moudrosti a Platónovu filozofii. „Athenagoras často spojoval víru řeckých básníků a filozofů, hlavně Platóna,

s křesťanským učením.“ (*Encyclopedia Americana* (2001), Svazek 2, Str. 605) Athenagoras učil, že člověk nemůže přestat existovat. Všichni lidé mají „povinnou nesmrtnost“. Z toho tedy vyvozoval, že nevěřící budou na věčnosti mučeni.

Jeho mladší kolega Tertullian (160-240) toto učení ještě více prohloubil. Historik a teolog Dr. LeRoy E. Froom napsal: „Tertullian byl první, kdo ujišťoval, že štěstí zachráněných probíhá zároveň a se stejnou intenzitou jako mučení zatracených.“ (*Froom, The Conditionalist Faith of our Fathers*, Washington, D.D. (1965) Sv. 1, Str. 931) Bez pochyby se Tertullian ve svých spisech odvolává přímo na Platóna a zapracovává jeho hlavní téma »Každá duše je nesmrtná« do základního učení.

Následující církevní otcové se přidali k této argumentaci: Minucius Felix, Cyprian z Kartága, Mabrosius z Milána, Jan Chrysostomos a Hieronymus, překladatel latinské Bible Vulgata. Ti všichni nezakládají svoji víru v nesmrtnost duše na Bibli, ale na argumentech Platóna (tamtéž, Str. 954). ■

Církevní učitel Augustinus

(354-430 p. Kr)

Dlouho před tím, než se stal křesťanem, studoval řeckou filozofii a napsal mezi jiným dílo o šestnácti důvodech pro nesmrtelnost duše. Po obrácení odešel k církevnímu učiteli a biskupovi Hippovi ze severní Afriky. Stavěl na práci Tertulliana a tím sloučil křesťanské učení s filozofií Platóna. Upevnil v křesťanství postulát o nesmrtelnosti duše a věčném pekelném mučení. Augustin zveřejnil i pojednání o Božím státu (*De civitate Dei*). Tím vytvořil filozofický základ pro nadvládu církve ve středověku. Církevními autoritami bylo systémem o neomylnosti výuky stanoveno, co je pravověrné a co blud. Tímto způsobem se učení o nesmrtelné duši prosadilo proti všem ostatním hlasům.

»Již brzy po přijetí Platónových myšlenek o nesmrtelnosti duše se ukázaly negativní důsledky. Začalo se opovrhovat tělem tak, že se rozšiřovala askese a samotářský život. Vznikly kláštery a opatství, více a více lidí žilo jako poustevníci a samotáři. Celibát se dá odvodit ze stejných

kořenů. Uctívání svatých a ostatků bylo podpořeno vírou, že svatí jsou po smrti ještě aktivnější a mocnější než kdy dříve, protože nyní mají volný přístup k Bohu. A aby byla hrůza věčného pekelného mučení dle tertullianského učení trochu mírnější, byl zaveden očištec...« (LeRoy E. Fromm, *Conditionalist Faith of our Fathers*, Washington D.C. (1965), Sv. 1, Str. 975,976)

Augustin nemohl tušit, jaké následky budou mít jeho spisy. Po následující dvě století umožnily římské církvi nadvládu na západě. Více než jedno tisíciletí byl papežský systém strážcem augustinské nauky včetně neoplatonického dualismu s nesmrtelností duše a věčném pekelném mučení.

O smíšení humanity a křesťanství píše Dr. D. James Kennedy, kazatel církve Corral Ridge Presbyterian v Ft. Lauderdale, Florida:

»Ve směšování pohanství s křesťanstvím není nic nového. Teologický výraz pro tento jev zní synkretismus.« (*Truths That Transform*, posláno 8. srpna 2003) ■

Co říká Bible o smrti?

„Vychází duch jejich, navracují se do země své, v tentýž den mizejí myšlení jejich.“ (Ž 146,4)

„Když skrýváš tvář svou, rmoutí se; když odjímáš ducha jejich, hynou, a v prach svůj se navracejí.“ (Ž 104,29)

„Ještě nevíte, co zítra bude. Nebo jaký jest život váš? Pára zajisté jest, kteráž se na maličko ukáže, a potom zmizí.“ (Jk 4,14)

„V potu tváři své chléb jisti budeš, dokavadž se nenavrátíš do země, poněvadž jsi z ní vzat. Nebo prach jsi a v prach se navrátíš.“ (1M 3,19)

V těchto verších není ani zmínka o duši, která se povznáší k nebi. Nesmrtelná duše je Bibli cizí. *„Ale člověk umírá, mdlobou přemožen jsa, a když vypustí duši člověk, kam se poděl? Jakož ucházejí vody z jezera, a řeka opadá a vysychá: Tak člověk, když lehne, nevstává zase dotud, dokudž nebes stává. Nebývajíť vzbuzeni lidé, aniž se probuzejí ze sna svého. Ó kdybys mne v hrobě*

schoval, a skryl mne, dokudž by nebyl odvrácen hněv tvůj, ulože mi cíl, abys se rozpomenul na mne.“ (Jb 14,10-13)

Hebrejské slovo *scheol* znamená hrob nebo říši mrtvých.

Smrt se rovná spánku

„Tuť mnozí z těch, kteříž spí v prachu země, procítí, jedni k životu věčnému, druzí pak ku pohanění a ku potupě věčné.“ (Da 12,2)

„A hrobové se otvírali, a mnohá těla zesnulých svatých vstala. A vyšedše z hrobů po vzkříšení jeho, přišli do svatého města, a ukázali se mnohým.“ (Mt. 27,52-53)

„To pověděl, a potom dí jim: Lazar, přítel náš, spí, ale jdut, abych jej ze sna probudil. I řekli učedníci jeho: Pane, spí-liť, zdráv bude. Ale Ježíš řekl o smrti jeho, oni pak domnívali se, že by o spání sna mluvil.“ (J 11,11-13) ■

O bohatém muži a chudém Lazarovi

Toto podobenství u Lukáše 16 se rádo cituje, aby potvrdilo život duše po smrti. Příběh pojednává o dvou mužích v říši smrti (heb. לַאֲשׁוּ = Scheol, gr. ᾠδης = Hades).

Bohatý trpí mučením. Lazar se oproti tomu nachází v klíně Abrahama. Když se bohatý obrátí na Abrahama s prosbou, aby poslal Lazara, kvůli zmírnění jeho utrpení, dozví se, že je již příliš pozdě. Ani jeho prosbě, varovat své bratry, nemůže být vyhověno. Protože kdo neslyší Mojžíše a proroky, ten »se nedá přesvědčit ani kdyby vstali mrtví.« (verš 31)

Stylistický prostředek

Ježíš v tomto podobenství učí pomocí stylistických prostředků, protože: jak by se mohli vidět mrtví v místě temnoty (Žalm 88,7)? Jak by si mohli pamatovat v zemi zapomenutí na svůj předcházející život (verš 12.13)? Jak by měl poznat bohatého Abrahama v zemi, kde není poznání? (Kazatel 9,10)?

Personifikace je rétorická pomůcka, která dá zvířatům, rostlinám, věcem,

mrtvým osobám nebo abstraktním bytostem hlas nebo lidské rysy. V Bibli se vyskytují na různých místech.

Hlasy mrtvých

I Ráchel (1M 35,18-20) je představována tak, jako kdyby truchlila nad smrtí svých dětí (Jeremiáš 31,15; Matouš 2,17-18). Mrtvý mluví s faraónem z říše mrtvých. (Ezechiel 32,17-32;31,15-18). Babylonskému králi se již při vstupu do říše mrtvých vysmívala mrtvá královna. (Izajáš 14,9-20). To vše v nitru země (4M 16,30; Izajáš 5,14), kde vládne temno a ticho (1Samuel 2,9 Žalm 31,18), v říši červů (Izajáš 14,11; Job 17,13.14). Tady všude se jedná o personifikaci; tedy lidé se chovají jako kdyby byli ještě naživu.

O dalších hlasech

I Ábelova krev křičela k Bohu (1M 4,10). Mluví hlubiny, moře, propasti a smrt (Job 28,14.22).

Kámen na svatyni naslouchá všem slovům Izraele (Josue 24,27). Stromy jdou k volbám a řeční. (Soudcům 9). Trnový keř se uchází o ruku Cedru (2Kr 14,9) Všechny stromy jásají před Pánem (1Par 16,33) Kámen křičí ze zdi a kláda odpovídá (Abakuk 2,11). Mzda pracovníků křičí (Jakub 5,4). Mrtvý Ábel ještě pořád mluví (Židům 11,4). Mučedníci pod oltářem požadují pomstu (Zjevení 6,9.10). Ano, smrt a říše mrtvých jsou personifikovány (verš 8) a na závěr dokonce hozeny do ohnivého jezera. (Zjevení 20,14; 1K. 15,26) ■

Smrt s cukrovou polevou

© Atreja - photocase.com

Sebevražda je dnes jednou z nejčastějších příčin smrti mezi mladými lidmi. Jaký to byl šok, když si před časem krátce po sobě dvanáct studentů střední školy vzalo svůj život. Jaký důvod je k tomu vedl? Emocionální přetížení, nuda, drogy, cynismus, zoufalství, nesmyslnost! Každá sebevražda je tragedií.

Hell on Earth (Peklo na zemi)

V září 2003 vyvolala rocková skupina *Hell on Earth* na Floridě rozruch, protože oznámila sebevraždu jednoho nevléčitelně nemocného fanouška přímo na veřejnosti. Když nemohli na-

jít vhodné místo, kde by mělo k sebevraždě dojít, chtěli použít internet. Nato vydal guvernér Floridy Jeb Bush zákon, který zakazuje využití sebevraždy pro showbusiness.

Gladiátor

Ve filmu *Gladiátor*, který obdržel pět Oscarů, se dva nepřátelé Maximus a Comodus v posledním duelu navzájem zabijí. Jak Maximus podléhá svému zranění, omdlévá a naposledy se

nadechuje, tak překročí jeho éterická postava v podobě mlhy bránu „na druhý břeh“. Tam v dálce opět vidí svoji milovanou ženu a malého syna, kteří již byli na příkaz Římanů zabiti. Běží k němu, objímají se a vítají ho v rajske zemi kopců a údolí, s rozlehlými loukami plnými květin a teplého vánku. Tímto triumfem citů film skončí.

Proč taková fascinace smrti? Proč by se měla smrt brát na lehkou váhu – taková nezvratná a konečná událost? Nač posilovat klamnou iluzi, že ten další život mnohokrát převyšší v každém ohledu ten zdejší? Nezdobí toto zdání smrt cukrovou polevou?

„Potom to není zlé?“

To nám připomíná kouzelníka Gandalfa a jeho rozhovor s Pippinem o bílé pláži a daleké, zelené zemi pod rychle vycházejícím sluncem. „Potom to není zlé?“ „Ne, není!“ Můžeme se potom divit, když zoufalství a rozčarování vede k sebevraždě, protože smrt není tak zlá? Ano, dokonce protože je tak krásná? Přispívá populární smrt s cukrovou polevou k znehodnocení pozemského života? Dělají se životní rozhodnutí lehkomyšlněji jen kvůli tomu, že smrt je pouze branou k dalšímu životu?

Smrt – přítel?

Dr. Rob L. Staples, autor a docent na teologickém semináři církve Nazarejců vysvětluje:

„V řeckém pohledu na nesmrtnost je tělo jen vězení pro duši... Duše je

nesmrtelná, proto člověk nemůže zemřít. V tomto dualistickém pohledu se bere smrt na lehkou váhu. Smrt je přítel. Vysvobozuje nás z vězení našeho těla. Ale Bible nikde nepovažuje lidskou duši za nesmrtelnou. Jediná cesta, skrze kterou může člověk žít dál, je zmrtvýchvstání - zázrak.“ (Words of Faith, Kansas City 2001, S. 110)

Smrt – nepřítel!

Pippin a Gandalf nemají pravdu! Teroristé z 11. září a členové sekty Heaven's Gate podlehli tragickému podvodu! Smrt je zlá. Život je cenný. Neexistuje žádná replay-funkce. Smrt s cukrovou polevou je populární, to ano - ale je to lež, která se objevuje už na prvních stranách Bible: „I řekl had ženě: *Nikoli nezemřete smrtí! Ale ví Bůh, že v kterýkoli den z něho jísti budete, otevrou se oči vaše; a budete jako bohové, věduce dobré i zlé.*“ (1M 3, 4.5)

Každé učení o tom, že se po smrti žije dál, je tou stejnou původní lží. Pravda spíše zní: „*Poslední nepřítel... je smrt.*“ (1K 15,26)

„*když smrt znamená oddělení nesmrtelné duše od smrtelného těla a pokud je duše nosičem Já-vědomí, tak se nedá skutečně tvrdit, že člověk vůbec zemře.*“ (Shakespeare v Hamlet).

Toto se dá sotva spojit s biblickým postojem ke smrti... Z biblického pohledu vypadá tato teorie o nesmrtnosti duše jako pokus, vytáhnout ze smrti žihadlo.“ (George Stuart Hendry, *The Westminster Confession for Today*, John Knox Press (1960), S. 245) ■

STROM ŽIVOTA

Předpoklad nesmrtelné duše má jeden háček: Platón, Athenagoras, Origenes, Tertullian, Augustinus, Tomáš Aquinský, lateránský koncil a Jan Kalvín si nevšimli jednoho biblického textu v souvoslosti se stromem života.

Odebrání nesmrtelnosti

»*Tehdy si Hospodin Bůh řekl: „Hle, člověk se stal jakoby jedním z nás, neboť zná dobro i zlo. Nyní se tedy postarám, aby nevztáhl ruku, nevzal také ze stromu života a nežil navěky.“*

Proto Hospodin Bůh člověka vyhnal ze zahrady Eden, aby obdělával zemi, z níž byl vzat.

Vyhostil člověka a na východní straně zahrady Eden umístil cheruby s míhajícími se plamenným mečem, aby střežili cestu ke stromu života.« (1M 3,22-24)

»*Neboť odplatou za hřích je smrt.« (Ř 6,23)*

Žádný člověk tomu nemůže uniknout a smrt znamená dle slovníku ukončení života. Umírání je většinou spojeno s bídou, bolestí, strachem a smutkem.

Nová cesta ke stromu života

Evangelia zvěstují, že Ježíš přišel, aby porazil smrt:

»Nedivte se tomu; vždyť přichází hodina, kdy všichni, kteří jsou v hrobech, uslyší jeho hlas a vyjdou - ti, kdo konali dobro, budou vzkříšeni k životu, ale ti, kdo konali zlo, budou vzkříšeni k soudu.« (J 5,28.29)

»A toto je vůle Otce, který mě poslal - abych nic z toho, co mi dal, neztratil, ale vzkřísil to v poslední den. Neboť toto je vůle Toho, který mě poslal - aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl věčný život. A já ho vzkřísím v poslední den. ... Nikdo nemůže přijít ke mně, jedině když ho přitáhne můj Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den... Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má věčný život a já ho vzkřísím v poslední den.« (J 6,39.40.44.54)

»Když jsem ho spatřil, padl jsem k jeho nohám jako mrtvý. Ale on na mě položil svou pravou ruku a řekl mi: „Neboj se. Já jsem Ten první i poslední, ten Živý. Byl jsem mrtvý, a hle, jsem živý na věky věků. Amen. A mám klíče pekla i smrti.“« (Zj 1,17.18)

Království smrti je hrob: hebrejsky הַאֵש (šeol), řecky αἵδης (hades)

Vítězství nad smrtí

Kaplan Worcester College v Anglii, Dr. N.T.Wright, napsal o smrti a zmrtvýchvstání:

»Smrt je poslední zbraň tyрана; zmrtvýchvstání neuzavírá žádný pakt se smrtí, ale porazí ji. Zmrtvýchvstání v celé rozsáhlosti židovského a

křesťanského smyslu důrazně potvrzuje význam stvoření a lidského těla.« (Wright, *The Resurrection of the Son of God*, zit. in *Christianity Today*, April 2004, S. 94)

Platón srovnává lidské tělo s vězením, které duši potlačuje a zatěžuje. Znovuzrození je ale oproti tomu obnovení těla k rajskému životu a k dokonalosti. Platón bere smrt jako bránu k seberealizaci. Pro křesťana je smrt nástrojem tyрана, který chce lidstvo okrást o jeho život. Nesmrtelná duše je výmysl lidské filozofie a rozumu. Je to jen domněnka. Smrt a zmrtvýchvstání Ježíše je ale Boží zjevení. Smrt je pro křesťana poražená. Ježíš nám nabídl spasení, a díky slavnému zmrtvýchvstání je cesta k nesmrtelnosti zase volná. (2T 1,10)

Dvanáctkrát v roce ovoce

»"Kdo zvítězí, dám jíst ze stromu života, který je uprostřed Božího ráje."« (Zj 2,7)

»Potom mi ukázal čistou řeku života, jasnou jako křišťál, vytékající z Božího a Beránkova trůnu. Uprostřed ulice toho města po obou stranách řeky je strom života, nesoucí dvanáctero ovoce. Vydává své ovoce každý měsíc a listí toho stromu je k uzdravení národů.« (Zj 22,1.2)

»Blaze těm, kteří plní jeho přikázání, aby měli právo na strom života a mohli vstoupit branami do města.« (Zj 22,14) ■

Ještě dnes v ráji?

Pokřesťanštělý text filozofa Platóna vedl v křesťanství k mnoha zmatkům. Biblické verše se čtou tak, že to vypadá jako by si Bible protiřečila. Nejlepším příkladem je zpráva, ve které Ježíš slibuje kajícímu zločinci na kříži věčný život: „Amen, říkám ti, dnes budeš se mnou v ráji!“ (Lukáš 23,43) Autoři Nového zákona psali řecky. V jejich době se prakticky nepoužívala žádná rozdělovací znamén-

ka. To je většině teologům a vědcům známo. Podle toho vypadá tento verš v řečtině takto: »αμην σοι λεγω(:) σημερον(:) μετ εμου εση εν τω παραδεισω« (amen soi lego(:) semeron(:) met emou ese en to paradeiso) (Amen říkám ti(:) dnes (:) budeš se mnou v ráji) Otázka nyní zní, kam napíšeme dvojtečku.

Víkendová dovolená v nebi?

Většina křesťanů věří, že Ježíš po posledním vydechnutí na kříži přímo vstoupil do nebe. Krátce poté – ještě tentýž den – narazil v ráji na kajícího se zločince. To by znamenalo, že Ježíš ani doopravdy nezemřel, alespoň ne správně, ale strávil víkend v nebi, mezitím co jeho učedníci a ženy včetně jeho matky na zemi žalostně truchlily.

Nebylo by to groteskní? Dlouho očekávaný Beránek Boží měl zemřít smrtí hříšníka a ne si ponechat svůj život. Proč by měl Ježíš jít zpět k Otci, když dle svého svědectví zažil naprosté odloučení od Otce?

Po vzkříšení řekl Ježíš Marii Magdaléně: „Nedotýkej se mne, neboť jsem ještě nevystoupil ke svému Otci. Ale jdi k mým bratrům a řekni jim: ‚Vystupuji ke svému Otci a k vašemu Otci, ke svému Bohu a k vašemu Bohu.‘“ (J 20,17) Takže Ježíš přeci jen nestrávil víkend v nebi, ale ležel mrtev v hrobě. Nečeká toto zmrtvýchvstání také ty, co jsou nyní mrtví?

Správné umístění čárky

Proto musí znít správný překlad tohoto biblického verše takto: „Amen, říkám ti dnes: Ty budeš se mnou v ráji!“

To byla odpověď na prosbu: „Pane, vzpomeň si na mne, až přijdeš do svého království.“ (L 23,42) Zločinec tím myslel na Ježíšův opětovný příchod na konci světa. Doufal, že

při vzkříšení spravedlivých bude přítom. Každý jiný výklad této události a života po smrti by z biblického hlediska nebyl slučitelný s pravdou.

Mrtví nic nevědí

„Nebo živí vědí, že umřítí mají, mrtví pak nevědí nic, aniž více mají odplaty, proto že v zapomenutí přišla památka jejich ... Anobřz i milování jejich, i nenávisť jejich, i závist jejich zahynula, a již více nemají dílu na věky v žádné věci, kteráž se děje pod sluncem ... Všecko, což by před se vzala ruka tvá k činění, podlé možnosti své konej; nebo není práce ani důmyslu ani umění ani moudrosti v hrobě, do něhož se béřeš.“ (Ka 9, 5.6.10) (Bible kralická) „Vychází duch jejich, navracují se do země své, v tentýž den mizejí myšlení jejich.“ (Ž 146,4) (Bible Kralická)

„Kdo z lidí může tak živ býti, aby neokusil smrti? *Kdo vytrhne život svůj z hrobu? Sélah.*“ (Ž89,49) ($\sigma\omega\lambda\omega$ (Scheol) = Hrob, Podsvětí

„Nebo mrtví nezpomínají na tebe, a v hrobě kdo tě bude oslavovati?!“ (Ž 6,5) (Bilbe Kralická)

I Křesťané věří, že mrtví odpočívají v hrobě a čekají na vzkříšení.

„Bratři, mohu vám směle říci o patriarchovi Davidovi, ač zemřel a byl pochován a jeho hrob je u nás až do dnešního dne. David přece nevystoupil do nebe.“ (Sk 2, 29.34) ■

Uvědomělý papež

Papež Jan XXII. prohlásil v roce

1330 ze svého úředního místa v Avignonu: »Duše spravedlivých nebudou mít okamžitě po smrti potěšení vidět Boha. Ani bezbožní nebudou okamžitě odsouzeni. Spíše všichni čekají na Boží soud v poslední den.« (The

Popes, Hawthorne Book (1964), Str. 253)

Dvěma následnými kázáními zdůvodnil tuto výpověď. Ale...okamžitě mezi ortodoxními vyvstala otázka: „Jak prosím? Nenacházejí se apoštolé Jan a Petr, dokonce požehnaná Maria v Boží přítomnosti už teď?“ Díky papeži se

© saschi79 - Fotolia.com

Jedna z církví mění své myšlení

United Church of Canada, sloučení kanadských Presbyteriánů, Metodistů a Kongregacionalistů svolalo na podněty svých členů v synodu v roce 1954 výbor, který se zabýval otázkou „života po smrti“. 126 stránkový závěrečný dokument tohoto výboru byl zveřejněn r. 1959 pod názvem *Life and Death – A Study of Christian Hope*. Ve 4. kapitole se posiluje víra ve vzkříšení

díky Ježíši. Říká se tam: „Oproti (v zemi obvyklé) víry v nesmrtelnost duše zastupuje křesťanská ambasáda realitu smrti...“

Slovo „nesmrtelnost“ se v novém zákoně dává do souvislosti s člověkem jen tehdy, když se mluví o životě po zmrtnýchvstání. Pavel neřekl, že člověk nezemře, ale že mrtví budou vzkříšeni v novém těle (1K 15,52). Neřekl, že

touto otázkou začali zabývat teologové a v diskuzi se přihlásili ke slovu. Zapojovala se také univerzita v Paříži. Francouzský král vyhlásil, že jeho říše nesmí být takovým bludem zamorena. (History of the Intellectual Development of Europe, New York (1876), Sv. 2, Str. 94) Nemohlo tomu ani být jinak, aby dominikánští mniši univerzity v Paříži neodsoudili papeže za kacířství. Tak byl nakonec stárnoucí pontifex krátce před smrtí v roce 1334 donucen svůj výrok zase odvolat. ■

duše zcela přirozeně přežije smrt, ale že „toto smrtelné tělo musí obléci nesmrtelnost“ (verš 53)...

Nesmrtelnost nepatří lidské duši stejně tak jako lidskému tělu. Rozdělení člověka na nesmrtelnou duši a smrtelné tělo nepochází z Bible a stojí jasně v protikladu ke křesťanskému učení o životě po smrti. Tento život pochází z Boží milosti, ne z přirozeného rozvoje lidské vlastnosti. Křesťanská naděje je ve vzkříšení, ne v přirozené nesmrtelnosti...

Představa, že se člověk skládá ze dvou oddělitelných dílů, duše a těla, nepochází z Bible, ale od řeckých filozofů. „Nemůžeme převzít typický Platónův výrok, že smrt znamená rozdělení duše a těla a že výsledkem smrti je jedna samostatně existující a od těla oddělená osvobozená duše.“ (Ebd., s. 22, 23) ■

Smrtelná duše

Bůh: „Duše, která hřeší, má umřít.“ (Ez 18,4,20)

Elihu: „Jejich duše umírá v mládí.“ (Jb 36,14)

Bileam: „Ó bych já umřel smrtí spravedlivých, a dokonání mé ó by bylo jako i jeho!“ (Nu 23,10)

Samson: „Nechť umře život můj s Filištýnskými“ (Sd 16,30)

David: „Hospodine Bože můj, v toběť doufám, vysvobod' mne ode všech protivníků mých, a vytrhni mne, aby neuchvátil jako lev duše mé, a neroztrhal, když by nebyl, kdo by vysvobodil.“ (Ž 7,3)

Možíš: „Vy pak zůstaňte vně za stany za sedm dní; všickni, kteřížkoli jste někoho zabili, aneb kteříž jste se zabitého dotkli“ (Nu 31,19)

Bůh: „Jsou podobni lvu řvoucímu, uchvacujícímu loupež, duše žerou, bohatství a věci drahé berou, a činí mnoho vdov u prostřed ní.“ (Ez 22,25)

Bůh: „Nebo zlehčujete mne u lidu mého pro hrst ječmene a pro kus chleba, umrtvující duše, kteréž neumrou, a obživující duše, kteréž živý nebudou, lhouce lidu mému, kteříž poslouchají lži.“ (Ez 13,19)

„Duše“ je z hebrejského základního textu přeložena ze slova נפש (nefesh).

Rostoucí menšina

Neustále roste počet křesťanů osvobozujících se od tradičního učení o nesmrtelné duši. Stále více křesťanů čte samostatně Bibli, místo aby se spoléhali pouze na učení své církve. I díky internetu se již nedají informace o tradičním, avšak nebiblickém učení o duši utajovat. Stále více lidí poznává, že Bible tento názor nepodporuje a že toto učení dokonce ztěžuje nebo znemožňuje pochopení poselství o milujícím Bohu. Od dob reformace a po objasnění této věci přibývá počet křesťanských autorů, dokonce i celých církví, kteří se přiznávají ke smrtelné duši, k podmíněné nesmrtelnosti a k annihilizmu. Pod pojmem „annihilismus“ se rozumí biblické učení o celkovém zničení bezbožných v pekle. Annihilismus odmítá peklo jako místo věčného mučení.

Už v době reformátorů se téměř ke všem těmto bodům připojil Martin Luther, John Milton, Isaac Newton, William Tyndale, John Wesley a jiní. Od 19. století k nim patří i Adventisté sedmého dne a různé jiné církve biblických badatelů (mezi jinými i Svědkové Jehovovi).

V současnosti se k tomuto názoru přiznává slovem i písmen stále více protestantských a evangelických teologů.

K těmto patří i Werner Elert (1885-1954, ev.-luth.), Karl Barth (1886-1968, ev.-ref.), Paul Althaus (1888-1966, ev.-luth.), Oscar Cullmann (1902-1999, ev.), Homer Hailey (1903-2000, freikirchl.), John Wenham (1913-1996, anglik.), John Stott (*1921, anglik.), Michael Green (*1930, anglik.), Clark Pinnock (*1937, freikirchl.) und Edward Fudge (*1944, freikirchl.).

Budoucí vývoj

Učení o věčném pekelném mučení je logický důsledek víry v nesmrtelnost duše. To zcela protiřečí pravdě o milujícím Bohu. Jak by mohli Bůh a vysvobození vychutnávat věčné štěstí, když by se ve stejnou chvíli nespočet lidí nacházel v pekelných mukách?

Jak by mohli být lidé díky svému krátkému špatnému životu, trestání celou věčností spravedlivým Bohem?

Touto otázkou se chceme zabývat v dalším vydání tohoto časopisu. Ale nyní tento článek zakončíme vyprávěním o lásce, která umožnila žít nový život. Ježíš z Nazareta, Mesiáš židů, křesťanů, muslimů, ano všech lidí, přišel na tuto zem, aby nám ukázal, jaký Bůh doopravdy je. Čtěte sami... ■

Vzkříšení Lazara

Když Lazar onemocněl, jeho sestry poslaly k Ježíši zprávu: „Pane, hle, *ten*, kterého máš rád, je nemocný.“ (Jan 11,3) Naplněny starostí čekaly na jeho odpověď. Pokud byla v jejich bratrovi ještě jiskra života, modlily se, aby zachránce přišel. Ale posel přišel sám vyřídit vzkaz: „Ta nemoc není k smrti“ (verš 4). Držely se pevně naděje, že Lazar nezemře. Láskyplně s ním rozmlouvaly i když byl téměř v bezvědomí a hovořily o naději a statečnosti. Jaké zklamání, když Lazar nakonec zemřel.

Záhadné čekání

Když učedníci doručili tuto zprávu Ježíši, neprojevil očekávaný smutek. Vypadalo to, jako kdyby ho ta smutná zpráva nechala zcela chladným. Privil: „Ta nemoc není k smrti, ale pro Boží slávu, aby skrze ni byl oslaven Boží Syn.“

„A Ježíš miloval Martu i její sestru i Lazara.“(Verš 5) Láska, kterou Ježíš cítil k těmto přátelům, nebyla jenom božská. Byla i lidská. Smutek rodiny, která jej často vítala s pohostinnos-

tí, se ho nemohl nedotknout. „Když tedy uslyšel, že *Lazar* je nemocný, zůstal ještě dva dny na místě, kde byl.“(verš 6) Toto zpoždění bylo pro učedníky záhadné. Jakou útěchou by pro tuto rodinu bylo, kdyby přišel okamžitě. Obzvláště v tak těžké situaci. Ježíš miloval všechny lidi, ale s některými ho spojovaly zvláštní vzpomínky. Jeho srdce bylo této rodině v Betánii velmi nakloněno. Učedníci to věděli a o to více byli jeho reakcí překvapeni. Už je více nemiloval? – To v žádném případě. Protože Marii, Martu i své učedníky miloval, oddálil Ježíš svůj příchod o dva dny a nechal postižené v jejich problémech zdánlivě osamocené. Chtěl dokázat své božství. Proto neuzdravil umírajícího, ale vzkřísil k životu už pochovaného muže. To je povzbuzením i pro nás, když vyslyšení modlitby nenásleduje tak rychle, jak si přejeme, a když neskončí tak, jak jsme o to prosili. Když neztratíme odvahu a důvěru, ten, který ví, co je pro jeho děti nejlepší, nás obdaruje větším pozhěním než jsme čekali.

O skonání a spánku

Potom řekl svým učedníkům: „Pojďme znovu do Judska!“.... „Lazar, náš přítel, usnul, ale jdu, abych ho probudil.“ Jeho učedníci řekli: „Pane, jestliže usnul, bude zdrav!“ Ježíš to však řekl o jeho smrti, ale oni se domnívali, že mluví o odpočinku ve spánku. (Verš 7 a 11-13) Ježíš představoval smrt svých věřících dětí

jako spánek. Váš život je s Kristem ukryt v Bohu.(Ko 3,3)

Spí až do času posledního zaznění polnice (1K 15,52).Tehdy jim Ježíš řekl jasně: „Lazar zemřel; a raduji se kvůli vám, že jsem tam nebyl, abyste uvěřili. Ale pojďme k němu.“ (J 11,14)

O bolestech a naději na vzkříšení

Učedníci se jeho slovům divili. Marie a Marta byly zdánlivě zanechány se zemřelým sami. Ale jenom zdánlivě. Ježíš vše věděl. Viděl jejich bolest a cítil s nimi. Když se Ježíš se svými učedníky blížil k Betánii, byl vyslán k sestřám posel, který měl oznámit jeho příchod. Ježíš nevešel okamžitě do domu, ale čekal na klidném místě na kraji cesty.

Zpráva byla předána Martě tak tiše, že ji ostatní v místnosti neslyšeli. Marie si ve svém zármutku ničeho nevšimla. Marta ale vyšla okamžitě ven, aby pozdravila Pána. Marie si myslela, že jde k hrobu a proto zůstala tiše sedět.

Marta si pospíšila, aby přišla k Ježíši. V jejím srdci se mísily nejrůznější pocity. Potom v jeho výrazném obličejí uviděla stejnou laskavost a lásku jako vždy. Její důvěra k němu nebyla otřesená, ale myslela na svého milovaného bratra, kterého Ježíš přeci také miloval. Naděje se z jejího srdce ještě zcela nevytratila. Přece jen Ježíš přišel. Unavena žalem, ale s nadějí řekla: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by nezemřel.“ (Verš

21) Marta se necítila na to, aby vše vyprávěla, ale jediná srdceryvná věta řekla vše.

Pohlédla do Ježíšova láskyplného obličejce a dodala: „Ale i teď vím, že o cokoli bys Boha požádal, to ti Bůh dá.“ Ježíš svou odpovědí hned nechtěl vzbudit naději na okamžitou změnu. Obrátil její myšlenky na budoucnost, konečné vzkříšení a řekl: „Tvůj bratr vstane.“ Marta mu nerozuměla, co tím chtěl říci: „Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den.“

Ježíš jí řekl: „Já jsem vzkříšení i život. Kdo věří ve mne, i kdyby zemřel, bude žít.

A každý, kdo žije a věří ve mne, jistě nezemře navěky.“

Ti svatí, kteří se Ježíšova příchodu dožijí, budou vzatí do nebe, aniž by ochutnali smrt.

„Věříš tomu?“ zeptal se Ježíš. Marta neporozuměla celému významu Ježíšových slov, ale odpověděla:

„Ano, Pane, já jsem uvěřila, že ty jsi Kristus, Boží Syn, který má přijít na svět.“ (verš 22-27)

Cesta k hrobu plná slz

„A když to pověděla, odešla a tajně zavolala Marii, svou sestru, se slovy: „Mistr je tu a volá tě.“ (verš 28) V naříkání smutečních hostů se Martina slova ztratila. Marie, ale pochopila zprávu, rychle vstala a cílevědomě opustila místnost. Smuteční hosté si mysleli, že sestry šly k hrobu a následovali je. Jakmile tedy Marie přišla tam, kde byl Ježíš, a spatřila ho, pad-

la k jeho nohám a řekla mu chvějícím hlasem: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by nezemřel.“ (verš 32)

„Kam jste ho položili?“ zeptal se, „Řekli mu: Pane, pojď a podívej se.“ (verš 34) Společně šli k hrobu. Byl to dojmavý okamžik. Lazar byl velmi oblíben a jeho sestry hořce plakaly. Jejích přátelé prolévali slzy. S ohledem na lidské utrpení a skutečnost, že přátelé nad zesnulým plakali i přesto, že zde byl zachránce, který měl moc vzkřísit mrtvé, plakal i Ježíš (verš 35). I když byl Boží Syn, vzal na sebe lidský vzhled a byl naplněn lidským zármutkem. Jeho laskavé, citlivé srdce vždy soucítí, když někdo trpí. On pláče s plačícími a raduje se s veselými. (Ř 12,15)

Ale Ježíš neplakal jenom z lidského soucitu k Marii a Martě. Jeho slzy byly též výrazem smutku, který lidský zármutek nesčíslněkrát převyšoval. Ježíš neplakal kvůli Lazarovi, protože toho za okamžik zavolá z hrobu. Plakal, protože mezi smutečními hosty byli i tací, kteří již brzy naplánují jeho smrt.

Už nyní Ježíš prorockým okem viděl nepřátelství farizeů a saduceů. Věděl, že si přejí jeho smrt. On, Syn nekonečného Boha, bude brzy položen do hrobu a po třech dnech vstane z mrtvých, aby se tak stal pro všechny vzkříšením. Tímto dostane moc, aby mohl darovat lidem život.

Ježíš ale neplakal jenom pro budoucnost. Tížila jej celá váha zármutků všech dob. Viděl strašlivé důsledky,

ke kterým vede přestoupení Božího zákona. Viděl, jak neustále, od smrti Ábela po celou historii světa, trvá konflikt mezi dobrem a zlem. Viděl osud lidstva naplněný žalem a neštěstím, slzami a smrtí. Jeho srdcem pronikla bolest lidí všech dob a všech zemí. Bída hříšníka tížila jeho duši.

Hrob se otevírá

Ježíš tedy znovu sám v sobě zasténal a přišel ke hrobu. Byla to jeskyně a na ní ležel kámen. Ježíš řekl: „Odvalte ten kámen.“ Marta si myslela, že chtěl jenom vidět mrtvého a proto řekla: „Pane, už zapáchá, vždyť je v hrobě čtvrtý den!“ Tato výpověď nedala Ježíšovým nepřítelům žádnou možnost jak jej obvinít z podvodu.

Ježíš Martu nekáral za její nevěru, ale láskyplným hlasem pronesl: „Neřekl jsem ti, že budeš-li věřit, uvidíš Boží slávu?“ (Verš 40) Máme Jeho slovo. Důvěřovat bezpodmínečně slovům Ježíše, to je opravdové podřízení se, pravá odevzdanost.

„Zvedli tedy kámen z místa, kde byl ten mrtvý pochován.“ Vše se konalo veřejně. Všichni viděli, že podvod je vyloučen.

Lazarovo mrtvé tělo leželo chladně a nehybně ve skalním hrobě. Pláč smutečních hostů utichl. Skupina stála překvapeně a plná očekávání u hrobu. Co se bude dít dál?

Napínavý okamžik

Ježíš tam klidně stál. V ničem se neukvapoval. Všech přítomných se

zmocnila svatá bázeň. Ježíš přistoupil blíže k hrobovém vchodu. Všechno, co činil, dělal společně s Otcem. Vždy dbal na to, aby objasnil, že nic nedělal sám ze sebe, ale že své zázraky vykonával vždy skrze modlitbu a víru. Ježíš chtěl, aby všichni poznali jeho vztah k Otci. „Otče,“ řekl, „děkuji ti, že jsi mě vyslyšel. Já vím, že mě vždycky slyšíš, ale řekl jsem to kvůli zástupu, který stojí kolem, aby uvěřili, že jsi mě poslal.“ (verš 41, 42) Národ a učedníci měli obdržet nejpersvědčivější důkaz pro stávající vztah mezi Ježíšem a Bohem. „A když to řekl, zavolal mocným hlasem: „Lazare, pojď ven!“ (verš 43)

Jeho jasný a pronikavý hlas se slavnostní vážností zasáhl národ a dolehl i k uchu mrtvého. Jak hovořil, probleskovalo jeho lidskou bytostí božství. Lidé v jeho rozjasněném obličejí viděli Boží nádheru a znamení jeho moci.

Každé oko se dívalo na vstup do jeskyně. Každý napínal uši, aby nic nepropásl. S rostoucím napětím všichni čekali, že Ježíš svůj nárok, že je Božím Synem, buď dokáže, anebo jejich naději navždy zklame.

Tam, v tichém hrobě, se začíná něco hýbat. Mrtvý stojí u vchodu do hrobu. Jeho pohyby byly ještě díky plátnu ztiženy, a Ježíš pravil k ohromeným divákům: „Rozvažte ho a nechte ho odejít.“ (verš 44)

Tento zázrak na lidi velice zapůsobil. „Tehdy mnozí z těch Židů, kteří přišli k Marii a viděli, co Ježíš udělal, v něho uvěřili.“ (verš 45) Přijali Jej a zažili naplnění slov: „Ale všem, kte-

ří ho přijali, dal moc stát se Božími syny.“ (J 1,12)

Vzkříšení Lazara bylo královským činem Ježíšova života.

Dnes, stejně jako v době, kdy Ježíš konal zázraky, se zvěstuje Boží pravda. Kdo světlo od Boha poslané přijme, půjde cestou vedoucí ke svobo-

dě, životu a záchraně. Ale světlo se změnilo v temnotu pro toho, kdo pro odpor nepřijme požehnání Bohem darované.

Zkráceno z: Ellen White »The Resurrection of Lazarus«, v: *Youth Instructor*, 30. března bis 25. dubna 1899 ■

Jurica Marcela - Ráj
Lubenská 630
739 11 Frýdlant n/Ostr.
E-mail: jaromar66@online.de
Tel.: 0049 8031-9412291
Fax: 0049 8031-206 83 98

E.G.White

Velký spor věků

Církev, politika a budoucnost světa.

Svět se nachází uprostřed velkého boje. Války zachvacují národy, láska a soucit se ztrácejí. Existuje východisko?

Velký spor věků objasňuje aktuální situaci ve světě a ukazuje Boží záměr s jeho lidem. Kdo hledá odpověď na tyto otázky, najde ji s jistotou v této knize.

Velký spor věků odhaluje krok za krokem omezení naší osobní svobody. To je jeden z nejnebezpečnějších úkazů dnešní doby. Chcete poznat síly stojící za tímto úsilím?

Velký spor věků nabízí pohled na rozhodující otázky a uvádí nás do zákulisí světové politiky. Tato kniha odhaluje vzrušující skutečnosti a také povzbuzující předpovědi týkající se budoucnosti.

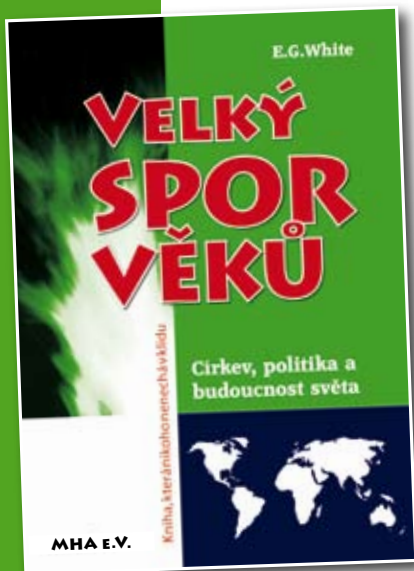
Velký spor věků je přeložený do více než 45 jazyků a četly jej milióny lidí. Ve svých rukou máte jednu z nejvýznamnějších knih na světě!

Velký spor věků

Název originálu:
The Great Controversy
První vydání v roce 1888

Vydal a sponzoroval
MHA e.V.
Daimlerstraße 12
D-73635 Rudersberg

© Obálka: wideo-musik.de, 2005
Text: Harvestime Books, USA

nabídka - Velký spor věků - 30 Kč